

La «Gruppa da teater d'affons da Mustér», qua mussànd la scola da ple bòld.

Teater incantànt a la santupada giubilara

Agl 10avel festival digl teater popular a Tusàn e'gl vagnieu musso produziùns admirablas

■ (anr/bt) Da vendergis antoca du-meingia sera à gieu liac l'ediziùn giubilara digl festival digl teater popular grischùn a Tusàn. Iglis 20 aranschamaints àn realiso radund 2000 antradas. Ear las produziùns rumantschas en gartageadas bagn. Pér suainter c'igl «Valerus cusünz» veva mazo las seat mustgas cun egn frida, rapreschanto da la scoleta da Tusàn, ad igls sculars da la 5-6avla classa earan stos a tarschinar igls rgamegns da Milàn («Iglis frars ners»), à gieu liac l'avertura ufiziala digl 10avel festival digl teater popular grischùn. Lina Frei-Baselgia, la parsura digl comite d'organiziùn, angratzgand pigls numerus sustegns da rutas varts, à dastgieu bavananter trànter bleara prominenzia igl cunzeglier guvernativ Martin Jäger ad igl parsura da Tusàn, Curdin Capaul. La formaziùn musicala da las Muntanellas cugl surmester Roman Caviezel a la ghitara à procuro par l'atmosfera da feasta cun seas intermez musicals.

Igl teater e essenzial pigl rumantsch
«Il teater d'amateurs ei in dils pilasters dalla cultura grischuna», banavainta Manfred Veraguth, igl parsura partaint da l'Uniùn digl teater popular grischùn, la raspada. «Cun inscener teater prestan las uniuns ina remarcabla contribuziun alla cultura els vitgs. Sch'ellas fagessen buca quei fussen la cultura ed ina gronda part dalla cuminonza buca pli viventas.»

An spezial sadumonda el tge ca la cultura rumantscha fussi sainza igl teater rumantsch, punctuànd: «Gest sil territori romontsch ei il teater popular nungetg impurtants.» El constatescha venavànt

ca la produziun teatrala da las uniùns segi remartgeva a da muntada essenziala par las cuminanzas da las vischnancas, mo surtut par la promoziùn digl rumantsch. C'igl teater rumantsch corepundi ear ad egn basegns mussian las zefras d'aspectaturs, quegl ca sacapeschi betga sainz'oter. «Pertegei il teater romontsch fan ins exclusivamein per in publicum romontsch, buca per la gronda massa. Per la cuminonza romontscha ei quella puschida denton indispensabla, gie da muntada existenziala», concluda Veraguth.

Siànd egn tearz da las preschantaziùns digl 10avel festival teaters d'unfants a giuvenils e el optimistic pigl avagnir tant pigl teater popular sco ear par la cuntinuaziùn da sieus festival an quater ons.

Igl restg da pearder dus miliùns

Igl cunzeglier guvernativ Martin Jäger à fatg andamaint agl sieus pled divertevel c'igl segi gea sto las ple diferaintas gràndezgas ca vegian sapreschanto sen la «tribuna» da Tusàn: Igl filosof Nietzsche e passo qua; igl autur turitges K. F. Meyer eara incanto da Tusàn; a Gieri Gienatsch à salvo egn dargira noscha a qua, tgrilànd a mort igl prear Rusca. Mo la fegn d'eanda davainti Tusàn igl zenter grischùn pigls teatristas a la plaza da fiera egn veritavla tribuna par las ple multifaras produziùns. Igl minister da la cultura à ear salegro c'igl festival porschi egnà buna mascheda da las generaziùns: «Qua a Tusàn sapreschainta igl teater betga me sasez, mobagn mussa ear tge c'el presta segl tgomp sozial, antras igl cuntegn digls tocs, mo surtut cun stgafir contacts tràn-

ter las tres grupas linguisticas digl cantùn.» Jäger loda la grànda varietad da teaters da que festival: «Qua pudainsa rir, ponderar a forsa parfegn sfruschar anqual larma giod la vesta.» El à samusso impressiun da la rapreschantaziùn bilingua da la scola primara da Tusàn, constatànd ca quegl damussi ca la cultura grischùna segi culiànta. Concludànd igl sieus pled à'l dantant admonieu, scha la «lescha davart igls giois cun daners» vegni rafiersa munt quagl egnà perdita da daners par la cultura. «Durant igl on passo à igl cantùn pudieu augmantar igl sustegn par la cultura da tschentg a sis miliùns. Mo scha la lescha vean rafiersa e'gl da quintar cun 1/5 ple poc sustegn: Alura vessan me ple a disposiziùn quater miliùns fràncs.»

Egn program plagn variaziùns

Igl aspectaturs àn gieu la caschùn da vurdar bundant 18 uras teater. Igl program digl 10avel festival e propi sto zund varieu a divertaint. Igl à do sper produziùns usitadas ear sensaziunalas sco quella digls Agharti da Clavenna, quella digls da Jenins ad otras. Ear las grupas rumantschas àn musso produziùns zund plaschevas. Iglis sculars da la «Gruppa da teater d'affons da Mustér» àn do egn beal gioi davart la scola samidànta agl curs digl tains – ramànd ca la scola futura vigni ad easser ànc ple lungurusa. La «Società da teater da Ftan» à procuro par peal-gagliegna cun sieus criminal. Par leghermaint a risadas àn procuro «Anna, Christian e Jachen» cun lur quater furbareias da Max & Moritz. La «Gruppa da teater da Sagogn» à inszeno la cumegia

tragica da Manfred Veraguth, «Gion Tumasch va ell'uiara», egn giuven suldo auxiliari c'è la bün'intenziùn d'ir a pazifitgear la gueara agl Irak, mo ca vean impedieu sen sia missiun antras seas cum-pogns. Bünas intenziùns vignan savens franadas. Mo betg aschi quellas digls organisaturs digl 10avel festival da teater. Quels segian cuntaints cugl decurs da l'ocurenza, sco ca Lina Frei-Baselgia bilanzescha a la fegn digl festival. «Las gruppas en cuntaintas. Nous ischan cuntaints – tgi vagn realiso var 2000 antradas. Chegl coresponda circa agl madem domber scu avant quater onns.» Mo ella deplorescha ear c'igl segi betga propi gartageu da mobilisar duple aspectaturs da las regiùns. «Igl è adegna ple u manc igl madem cerchel intern digls amateurs da teater tgi vignan a vurdar tocs, e nous nign betg propi da motivar oter publicum. I mantga er en po igl interess dallas gruppas dall'Uniùn pigl teater popular pigl festival. La suppon tgi fiss en oter domber d'aspectaturs sch'igls commembers dall'UTP nissan a vurdar. La dumonda è chella schi las infurmaziuns ed invitaziuns contanschan ansomma igls singuls commembers.» Sch'igl deti egnà cuntinuaziùn an quater ons vegi l'UTP da dezider.

«A mei à'l plaschieu fetg bagn igl 10avel festival», concluda Claudia Kleis, la svilupadra da la regiùn, c'è fatg da gidànta a que aranschamaint. «Igl è vagnieu musso tocs represchantativs pigl teater grischùn c'àn propi parschudieu. Dasperas e'gl ear sto da vaser perfurmaziùns da fetg òlt level c'en stadas imens impressiunàntas.»

Igl vaschinadi da Mathon à egn quent equilibrio

■ (ah/bt) Igl tarvaschegns da Mathon da l'eanda passada à gieu da tractar igl quent pigls 2017 c'igls votants àn prieu par bien, sco ear tut tschels projects comunals. Igl quent anual pigls 2017 e vagnieu prieu par bien unanimameing. El seara cun expensas da 697 110 fràncs ad antradas da 698 763 fràncs. Da quegl saresulta egn surple d'antradas da 1662 fràncs. Igl quent d'investiziùns seara cun egn surple digl retgav da 15 631 fràncs. Igl tarvaschegns à plenavànt apruvo unanimameing igl reglamaint surluvro davart las veias da gòlds ad aclas. Mademameing prieu par bien e vagnieu igl credit an favur da la zavrada da las zonas pigl schurmetg da las funtanas ad igls spazis da las auas. Igl suveran à ear apruvo unanimameing igl credit da 20 000 fràncs per elavurar egn maletg directiv pigl spazi communal.

Felix Rüedi an La Trucla ad Andeer

■ (bt) Igl muzist Felix Rüedi, ca star a Sarn, concertescha an la stizùn La Trucla ad Andeer vendergis, igls 8 da zarcladur a las 19.30 antoca las 21.00. Rüedi e egn muzist ca sùna divers instrumaints sco cello, bass electric, ad instrumaints da percussiùn sco igl schumber african gembé ad igl hang, egn sort schumber da metal. Agl sieus concert cumbinescha Rüedi igls tuns pearlànts digl hang cugls mievels tuns cantants digl bass electric, registro cugl andrez da loop. Antras quella tecnica amplùnà'l sùns, ritmus a melodeias, las egnas sur las otras, a lascha crescher igls tocs meditativs a puspe stulir. Igl program actual cumpeggia atgnas cumposiziùns a tocs tradiziunals da la musica mundiala.

Mozart par rumantsch a Masagn

■ (bt) La sopranista Quirina Lechmann ad igl pianist Wolfgang Clausnitzer concerteschan a Masagn. Lechmann preschainta igl sieus project cun canzùns da Mozart par rumantsch. Dasper arias da Mozart cumpeggia lur program ear ovras da Donizetti, Verdi, Gounod, Offenbach a Puccini. Trànteraint e'gl d'udir tocs par clavazegn da Schubert a Chopin.

Igl concert à liac sonda, igls 9 da zarcladur a las uras 17 agl clavo agl Aussardorf 19 a Masagn.

LA QUOTIDIANA

Editura: Samedia Press AG

Editur: Hanspeter Lebrument

CEO: Andrea Masüger

Schefredactor: Martin Cabalzar

Redacziun

Agentura da Novitads Rumantscha (ANR):

Flurin Andry (fa), Augustin Beeli (abc),

Andreas Cadonau (ac), Claudia Cadruvi (vi), Gieri

Antoni Caviezel (gac), Annatina Felli (afi), Hans

Huonder (hh), Susi Rothmund (sr), Gion Nutegn

Stgier (gns).

Collevaraturs redacziunals:

Giusep Capaul (gc), Lucas Deplazes (ld).

Adressas redacziunals:

La Quotidiana, Via Sommerau 32, 7007 Cuir, tel. 081 255 57 10,

mail: redacziun@laquotidiana.ch

Agentura da Novitads Rumantscha (ANR)

Via da Masans 2, 7000 Cuir, tel. 081 250 48 00, fax 081 250 48 03,

mail: anr@spin.ch

Surselva: tel. 081 936 47 00, fax 081 936 47 01,

mail: surselva@anr.ch

Engiadina: tel. 081 864 81 12, fax 081 864 81 22,

mail: engiadina@anr.ch

Surmeir: tel. 079 430 69 30, fax 081 684 32 82,

mail: surmeir@anr.ch

Schons: tel. 078 626 42 25

mail: b.riedhauser@bluewin.ch

Editura Samedia,

Via Sommerau 32, 7007 Cuir, tel. 081 255 57 10

